

Brevieren door Brabant - 01
Den Bosch - Heeswijk
19,78 km

We lopen op deze route langs verschillende grote werken die in verschillende eeuwen gemaakt zijn. Sommige grote werken zijn in een kort tijdsbestek gemaakt, de Zuid-Willemsvaart werd in 4 jaren met de schop uit gegraven. Je zou het de vervanger kunnen noemen van het riviertje de Aa, die tot die tijd als waterweg vanaf Helmond naar den Bosch werd gebruikt. Al waren de wegen, zeker tot die tijd meestal slecht, ze werden intensief gebruikt. Niet alleen voor 'dagelijks' gebruik, zoals bijvoorbeeld over de Aa om de Veghelse kalveren naar den Bosch markt vervoeren, men kon ook voor grotere doelen reizen. Wilde je bijvoorbeeld als gezelschap ontwikkelen in je vak, dan reisde men misschien naar den Bosch om bij de bouw van de St. Jan je vak beter te ontwikkelen. Al lopend gaat het landschap dan aan je voorbij, terwijl je nieuwe ontmoetingen hebt en ondertussen mijmert over nieuwe ontwikkelingen waar je deel van hoopt te gaan maken.

Al lopend, laat je je blik over het nieuwe landschap aan je voorbij rollen, zoiets als een rol die je nog soms ziet bij fietsers aan het stuur die een fietstochtje gaan maken. Je zou je blik op het landschap dan horizontaal kunnen noemen. Loop je echter met een bijvoorbeeld een gps of een landkaart, dan heb je een meer verticale blik over het landschap. Door het hebben en gebruiken van goed gereedschap [en dus kennis] was men in staat om het landschap niet alleen 'horizontaal' te zien maar ook 'verticaal'. Op deze wijze kan men dan hoogten, rivieren e.d. dus in kaart brengen [projecteren] en naar eigen believen gebruiken. Gebruiken om goederen te vervoeren, grote en machtige kathedralen bouwen, je land te verdedigen met grote waterwerken. De St. Jan waar de route startte, is een voorbeeld van dat 'verticale' denken, men deed er ongeveer van 1200 tot 1500 over om deze kathedraal over de oude kerk te bouwen. Een driehonderd jaar had men, tijd, geld, energie en motivatie over om aan dit bouwwerk te werken.

Je zou het kathedraal denken kunnen noemen, een soort langetermijnvisie die overduidelijk terug te zien is in de kerkelijke architectuur [de Goede Voorouder, Roman Krznaric]. De verdedigingswallen waar we net buiten den Bosch overlopen, de dijken horen erbij, zou je ook ‘verticaal’ denken kunnen noemen. Den Bosch is op die manier een onderdeel van de “Zuider frontier”, een verdedigingslinie die rond 1700 gebouwd werd. De wallen en dijken werden gebruikt om de Bossche omgeving onder water te zetten zodat de stad nagenoeg niet in te nemen was. Het water hiervoor kwam vaak vanuit de “Beerse overlaat”, een veertig kilometer van den Bosch vandaan.

Open de wandelroute als GPS

